

בא אצלי גם Ewain Smith ושחי נשים מארה"ב, עורך

על יחס יהודים ונוצרים. Ecumenical Studies

בא שיף לראין אותי מטעם הצופה. סיפר לי שהאבא החליף אהי סכתבים

על שפינוזה לפני כמה שנים.

23.1.69, יום ה'

לאחר שהחבר בבית ברל אמר לי לפני ימים אחדים שלו אין רשות לתת דברי חברים אחרים מהפרוטוקלים /נתן לי רק דברי - שישנט אצלי כבר מזמן רב) ויעצתי לו לפנות לברקת, כי הוא מסונה על הארכיון בבית ברל. טלפנחי היום לברקת והוא אמר לי שעליו להחיעף עם חבריו: שאול אבונגור, זלמן ארן, כי הם ממונים יחד איתו. חששתי שלא אקבל. בערב טלפן לי ברקת שדיבר עם שאול ועם זיאמה - ואקבל כל החומר.

24.1.69, יום ו'

בערב השתחפתי במועצה הדו-שנתית של המכבי. לאחר הברכות הייתי הנואם היחיד דברי נמשכו שעה וחצי. ציינתי שהמכבי הראשון (החשמונאי כתב שמו בק' ולא ב-כ', אבל אין זה מחייב מכבי לשנות שמו. עמדתי על שלושת הצרכים הגדולים מרי השנויים של מלחמת ששת הימים :

נוספו שטחים שאנו אחראים להם, ובהם 994.735 תושבים, נוסף על 324.300 ערבים ששוכנים כבר בחוף מדינת ישראל. אם הילודה גם להבא תשאר כמו שהיא עכשיו - יוכפל מספר הערבים, בשמונה עשרה שנים. בשנת 1951 היתה הילודה בקרב יהודים 26.3 לאלף, בקרב הערבים 37.8 לאלף, בשנת 1967 אצל היהודים 14.9 לאלף, אצל הערבים 43.4 לאלף. בסוף 1949 היו 160.000 ערבים במדינה, בסוף 1967 324.300 (לא מעליה אלא מילודה, ולפי זה יהיו בעוד 18 שנה 2.638.070 ערבים בשטחינו. גם העבודה תצא לאט לאט מדינו - כי אם כי לא סיוענו השטחים - אנו נוהגים - וזה הכרחי - ביחס לערבים הנוספים כאילו היו אזרחים, ולאט לאט הם כובשים העבודה, הנוער הולך יותר ויותר ללמודים בב"ס תיכוניים ועליונים ומבלי שנדאג מעכשיו לחינוך טכנולוגי משוכלל שיאפשר לפועל יהודי אחד לעשות עבודה של 10 פועלים לא רק בחקלאות, אלא בבנין, בהעשיה, בסלילת דרכים, בספנות וכו', אולם הצורך הגדול הוא - עליה גדלה. עד מלחמת העולם השניה באו העולים בעיקר מאירופה, אחרי השואה של הנאצים - בעיקר מאסיה ואפריקה. בארצות אלה, פרט לדרום אפריקה נשארו רק 200.000 - 250.000 יהודים. העליה מרוסיה עדין סגורה, אם כי בחדשים האחרונים באו כשלוש מאות איש. עיקר העליה צריכה לבוא מארצות הרווחה (ארה"ב, קנדה, אמריקה לטינית, מערב אירופה, אפריקה הדרומית) שבהן יושבים כשמונה מיליון איש. היבואו? עכשיו כמעט כולם נעשו "מרכסיסטים" וסוענים שלא תיחכן עליה גדולה מארצות הרווחה. אני שולל זאת. העליה הגדולה הראשונה באה בימינו דווקא מארצות הברית - אלה המתנדבים לגדוד היהודי במלחמת העולם הראשונה שרצו להשאר בארץ, אבל ההנהלה הציונית, (או "הוועדה הציונית") משום מה לא ראתה בהם צורך. בשנות השמונים

של הטאה הי"ט החחילה הגירה המזנית יהודית מאירופה - הגרו מיליונים,
בעיקר לארה"ב, מעט מאוד לא"י. היו שני מניעים לעליה: הלחץ (גורם חשוב
ביהדות המזרח - אסיה ואפריקה) וכיסופים משיחיים, הגורם לעליה עם יסוד
המדינה נוסף גורם שלישי: כוח המשיכה של המדינה. בימי תרכיה והמנדט הבריטי
יהודי א"י לא שמשו גורם לקליטת העליה, בימי המנדט היתה העליה בידי ההנהלה
הציונית, כי הממשלה הבריטית לא התענינה כל כך בגידול העליה, ורוב הזמן רק
הפריעה. כשקמה המדינה היו חברי ממשלה בודדים ובחוסר אנו - שדרשו העברת
העליה למדינה ולממשלה, כי עליה תלויה בקליטה, וקולט העם בהדרכת הממשלה.
חברי לא שמעו לי, מפני הרגל ומפני שזה יחליש התנועה הציונית. אולם
אחרי מלחמת ששת הימים נשחנה המצב. היתה התעוררות גדולה ובאו עולים - ורבים
התאכזבו - כי איש לא טיפל בהם. נשיא ההסת" הציונית, ראש הממשלה ויו"ר
ההנהלה הציונית החליטו שהעליה תישאר בידי ההנהלה, אולם חזקה דעה הקהל שהעליה
תעבור לממשלה - ועשו "עשה" - עליה להנהלה הציונית, קליטה לממשלה. זהו
אבסורד. אין עליה בלי קליטה, והקליטה תלויה בעם ~~הממשלה~~ ובממשלה, שעליה
לגייס העם לקליטה, כל חלקי העם.

המדינה משמשת כוח מושך - אבל כוח זה יגדל - על העם להזדוין לקלוט
עולים, בהדרכת הממשלה, וכוח המושך של המדינה, החחזקותו או להיטף תלוי בכך
אם יהיה עם סגולה. רק עם סגולה ימשוך. לא רק העליה תלויה בטיבו של העם,
אלא מעמדנו הבינלאומי. אנו מעטים, ובכמות אף פעם לא נשחווה עם שונאינו הרוצים
להשמידנו. נחביר עליה באיכותנו, אם נדאג לחזוקה. יש עכשיו סימנים, ואחר

שכבר מתחילה הממשלה בשביל הבחירות של סוף השנה להשתמש בצבא, כמו שעשו
בבחירות לכנסת הששית. זה עלול להרוס את הצבא עצמו - המפעל המשובח ביותר
שכצענו בעשרים השנים הראשונות, כי זה יקטין את האמון של הצבא בממשלה,
הצבא משרת אך ורק את העם, ולא מפלגות, ולכן קיומנו חלוי בכשרנו וברצוננו
לקיים נבואת ישעיהו: "ואתנך לברית עם ולאור גויים", אנחנו מסוגלים לשניהם -
אבל בחנאי שהממשלה תהיה מפשלת סגולה. פתאו כף בהחלבות פמושכת בגפר נאומי.

25.1.69

הבוקר הצטרפתי לאורחי פרופ. קציר - נכדו הראשון נמול היום בחל-

השומר. היה קהל עצום.

27.1.69, יום ב'

חזרתי הבוקר לשדה-בוקר.

29.1.69, יום ד'

סיימתי הערב מכתבי לגולדה. הוא חופס 25 עמודים. החקשיב הפעם לדברי?